

Beknopt verslag van de raadsvergadering van 13 november 2025

Aanwezig de raadsleden:

Fractie Beekdaelen Lokaal

Dhr. S. Janssen, mevr. A. Goossens-Souren, dhr. B. Kannegieter,
dhr. F. Pluijmaekers, mevr. J. Simons

Fractie Vernieuwingsgroep

Dhr. H. Schaffrath, mevr. Y. Dreessen, dhr. J. Hermans, dhr. J.
Pieper, dhr. H. Raes (v.a. 19.15 uur)

Fractie CDA

Dhr. T. Schevers, dhr. J. Kevers (v.a. 16.45 uur), mevr. A. de la Roy,
dhr. J. Timmermans, dhr. R. Zeijen

Fractie GroenLinks

Mevr. C. Debets, mevr. S. Voncken-Dieteren

Fractie VVD

Dhr. M. Sturmans, dhr. L. Pansters (v.a. 16.05 uur)

Fractie Kollée-Rijkx

Dhr. L. Rijkx, dhr. T. Kollée

Fractie D66

Mevr. A. Reuling

Fractie PvdA

Dhr. L. Kockelkoren

Afwezig de raadsleden:

dhr. J. Marissen (VG), dhr. H. Geurten (BL)

Voorzitter:

dhr. E. Geurts

Griffier:

mevr. B. van der Wijst-Triepels

Wethouders:

dhr. H. Reijnders, dhr. H. v.d. Laar, dhr. P. Janssen en mevr. J.
Quadvlieg-van Dam

Voorafgaand aan de vergadering staat de voorzitter kort stil bij de Internationale Dag tegen Geweld tegen Vrouwen en spreekt zich, mede namens de raad en het college, uit tegen iedere vorm van geweld en intimidatie richting vrouwen en meisjes.

1. Opening

De voorzitter opent om 16.00 uur de vergadering van de gemeenteraad van Beekdaelen.

2. Vaststelling agenda

De agenda wordt vastgesteld met dien verstande dat het agendapunt inzake verlenen toestemming toetreding gemeente Gulpen-Wittern tot Solido aan de agenda wordt toegevoegd.

3. Vaststellen besluitenlijst raadsvergadering 21 oktober 2025

De besluitenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Programmabegroting 2026

Beschouwingen GroenLinks/PvdA

Voorzitter, collega-raadsleden, leden van het college, allereerst willen wij onze waardering uitspreken voor het feit dat er opnieuw een sluitende begroting voorligt, waarin ruimte is voor investeringen in de leefbaarheid van onze dorpen, de sociale basis en de duurzaamheid van onze gemeente. Dat is een prestatie in tijden waarin veel gemeenten in financieel zwaar weer verkeren. Maar voorzitter, een sluitende begroting is geen doel op zich. Het gaat erom waar we in investeren, voor wie, en met welk toekomstbeeld. GroenLinks | PvdA wil een Beekdaelen die duurzaam, sociaal en verbonden is — een gemeente waar iedereen mee kan doen, waar de natuur de ruimte krijgt, en waar we samen de energietransitie en maatschappelijke veranderingen vormgeven.

1. Een groene, leefbare gemeente

De begroting laat zien dat er flinke middelen gaan naar beheer en onderhoud van onze openbare ruimte. Toch lezen we dat het groenonderhoud nog steeds onder druk staat. De kosten zijn gestegen, maar de kwaliteit staat op veel plekken nog niet op het gewenste niveau. Tegelijkertijd zien we dat de gemeente onderzoekt of inbesteding – dus het zelf uitvoeren van groenonderhoud – op termijn mogelijk is. Wij steunen die richting, maar willen het koppelen aan maatschappelijke winst. Daarom dienen wij de motie ‘Pilot inzet bewoners asielzoekerscentrum Moorheide in de groenvoorziening’ in. Met deze motie vragen we om een pilot waarin bewoners van het AZC Moorheide kunnen meewerken in het groenonderhoud van Beekdaelen. Zo slaan we drie vliegen in één klap: meer betrokkenheid bij onze openbare ruimte, zinvolle dagbesteding en integratie, en een bijdrage aan een schonere, groenere leefomgeving.

2. Een eerlijke en lokale energietransitie

De energietransitie is urgent. We zien in de begroting dat duurzaamheid vooral wordt gefinancierd via losse projecten en dat er nog veel afhankelijk is van externe middelen. Tegelijkertijd zijn er zorgen over de capaciteit van het elektriciteitsnet en de toegang tot verduurzaming voor inwoners. Daarom dienen wij de motie ‘Pilot buurtbatterij en solar carport’ in. Deze motie vraagt het college om binnen zes maanden een voorstel uit te werken voor één of meer kleinschalige pilots waarbij buurtbatterijen en/of solar carports worden ingezet, mét actieve bewonersparticipatie. Zo’n pilot vermindert piekbelasting op het net, maakt lokale energie beter benutbaar en kan, met Europese subsidie, betaalbaar worden gerealiseerd.

3. Slimme mobiliteit en betere afstemming van wegwerkzaamheden

Veel inwoners ervaren hinder van de vele wegwerkzaamheden — vaak tegelijk uitgevoerd door gemeente, provincie of buurgemeenten. De begroting benoemt forse investeringen in infrastructuur en onderhoud, maar onvoldoende regie op afstemming en planning. Daarom dienen wij de motie ‘Betere afstemming en organisatie van wegwerkzaamheden in Beekdaelen en de regio Parkstad’ in.

We vragen het college om structureel overleg te organiseren met Provincie Limburg, Rijkswaterstaat en de Stadsregio Parkstad, zodat wegwerkzaamheden beter worden afgestemd en de overlast voor inwoners beperkt blijft. Dat is niet alleen een kwestie van efficiëntie, maar ook van toegankelijkheid: hulpdiensten, ondernemers en bewoners moeten weten waar ze aan toe zijn.

4. Sociaal Beekdaelen: samen tegen ongelijkheid

Naast onze drie moties willen we nadrukkelijk aandacht vragen voor de sociale kant van deze begroting. Het verkiezingsprogramma van GroenLinks | PvdA is helder: iedereen telt mee. We willen investeren in schuldpreventie en kansengelijkheid, ondersteuning voor jongeren met schulden, en menselijk contact houden bij gemeentelijke dienstverlening. De begroting noemt initiatieven voor straatcoaches, welzijn en veerkracht. De pilot straatcoaches zou worden geëvalueerd, echter worden nu reeds middelen in de begroting opgenomen. Wij vragen het college om een toezegging dat deze middelen niet worden aangewend alvorens de raad de evaluatie heeft besproken.

5. Tot slot: koersvast met visie

Deze begroting biedt financiële ruimte, maar keuzes bepalen de richting. GroenLinks | PvdA wil dat we die ruimte gebruiken om de energietransitie lokaal en eerlijk vorm te geven, de sociale samenhang in onze dorpen te versterken, en onze openbare ruimte duurzaam en samen met inwoners te onderhouden. Wij vragen het college om bij de Voorjaarsnota 2026 terug te koppelen hoe onze gemeente concreet bijdraagt aan het verminderen van energiearmoede, het versterken van participatie, en het vergroenen van de leefomgeving. Alleen zo bouwen we aan het Beekdaelen van morgen — groen, sociaal en solidair.

Dank u wel, voorzitter.

Beschouwingen Beekdaelen Lokaal

Dank meneer de voorzitter,

Inleiding:

34 beleidsindicatoren worden er gebruikt in de opmaat naar dit begrotingsresultaat. En als wij kijken naar het resultaat van deze begroting, maar ook naar de meerjarenbegroting, zijn wij dan ook verheugd om te vernemen dat deze positief uitvalt. Het ravijnjaar en de storm rondom financiën lijken hiermee verdwenen. Kunnen we dan de ogen sluiten voor financiën? Nee, we moeten juist nu verstandig omgaan met ons geld. Verstandig investeren in de toekomst en zorgen dat we in een zo goed mogelijk financieel vaarwater zitten de komende jaren. Slimme keuzes op alle vlakken, dus niet alleen financieel, maar ook maatschappelijk. Het aanwenden van de reserves zien wij dan ook in deze zelfde lijn. Het gespaarde geld wordt verstandig gebruikt om het onderhoud aan de wegen aan te pakken, waardoor ook hier niet enkel wordt geïnvesteerd in asfalt, maar in een veiligere en robuuste infrastructuur. De bezuinigingen vanuit het Rijk zijn niet verdwenen en wat een nieuwe coalitie landelijk gaat doen, blijft in het huidige politieke landschap lastig in te schatten. Een directe opdracht aan het college maar ook aan de raad om iedere euro om te draaien en na te denken over de nut en noodzaak van besluiten, niet enkel uit financieel perspectief, maar vooral ook uit maatschappelijk. Op de begroting zullen wij verder per programma ingaan.

Programma “Inwoners, Bestuur en Veiligheid”

35592 Inwoners van Beekdaelen. Voor al deze inwoners is de dienstverlening een belangrijke taak van de gemeente. Hiervoor zijn verschillende initiatieven opgericht om ervoor te kunnen zorgen dat de inwoner ons op een goede manier kan bereiken. De Fixi-app is in het leven geroepen zodat inwoners problemen kunnen melden in de openbare ruimte. Echter zien wij dat antwoorden op de Fixi-meldingen vaak op “Afgehandeld” worden gezet, terwijl er niet direct een resultaat zichtbaar is voor onze inwoners. Dit heeft onder andere met een stuk invulling van de applicatie te maken, maar ook met een stuk daadkracht die er bij de gemeente ligt. Wij zouden graag de gemeente meer daadkracht geven door een “Quick Response”- Team in het leven te roepen. Een team wat snel kan omgaan met situaties die géén noodsituaties zijn, maar ook niet kunnen wachten op een lange afhandeltermijn. Wij dienen hiervoor dan ook een motie in, zeker niet om de Fixi-meldingen te vervangen, maar om onze inwoners meer kans te geven serieus genomen te worden in hun dringende aanvragen en het college ruimte te geven hier sneller in te acteren. De uitrol van de straatcoaches richting structurele inzet vinden wij een mooie ontwikkeling waarmee we overlast kunnen beperken, maar ook de zichtbaarheid van de gemeente kunnen vergroten en waarmee we dus in directe zin dichterbij onze inwoners komen te staan.

Programma “Sociale Leefomgeving”

4% van de kinderen groeit op in armoede. 185 bijstandsuitkeringen worden er uitgereikt. 15,3% van de jongeren heeft jeugdhulp. Als we dit afzetten tegen hoeveel geld er richting programma Sociale leefomgeving gaat (bijna €50 miljoen) tekent zich een weerbarstige realiteit af. Vergeleken met het soortgelijke gemeentes lijken we zeker niet de sterkste speler. De helft van onze totale uitgaven blijken niet voldoende te zijn om deze cijfers te voorkomen. Trends geven meer inzicht dan cijfers in de koers waarop wij varen. Zit er dan een positieve trend in deze cijfers? Nee, de armoede onder kinderen is gelijk gebleven en het aantal bijstandsuitkeringen en jongeren in de jeugdhulp is gestegen. En dan hebben we het alleen nog maar over 3 specifieke KPI's. Aan het college dan ook de vraag; mogen we concluderen dat we weinig grip hebben op het sociaal domein? Zo ja, waar komt deze trend dan vandaan? We willen helemaal niet overkomen als “glas-half-leeg”-denkers, maar wel zoeken we naar de manier om dit belangrijke glas weer vol te krijgen. Jeugd die gezond en veilig kan opgroeien is voor ons de kern van de maatschappij en wij willen hier dan ook blijvend in investeren.

Natuurlijk, mensen kunnen door onvoorziene omstandigheden altijd in ongelukkige situaties terecht komen. Mensen die dagelijks stress ervaren door een financieel uitzichtloze situatie dienen hier uit geholpen te worden. Daarom zetten we, middels deze begroting, in op een onderzoek naar de Participatiewet. Niet met als doel de centen, maar voornamelijk met als doel de versterking van het Sociaal Domein. Participeren, is ons inziens het middel om te voorkomen dat mensen in grotere problematieken verstrikt raken. Wij zijn dan ook erg benieuwd naar de uitkomsten van het onderzoek dat ons gaat volgen.

Ook roept het Sport- en Bewegbeleid, op een andere manier, bij ons enkele vragen op. Een datamens kan het bijna niet anders dan opvallen dat we in 1 jaar tijd van 54,5% niet-sporters naar 46,7% niet-sporters zijn gegaan. Is deze trend volledig te danken aan ons eigen Sport- en Bewegbeleid en mogen we hiermee de hoop uitspreken dat we over 10 jaar alle mensen op een voor hun passende manier aan het sporten hebben?

Op de verschillende domeinen zien wij nog veel kansen om te ontwikkelen, maar ook over de specifieke vragen heen zien wij nog kansen. Is er een inventarisatie gedaan van een “Klantreis”, als een inwoner belt met een hulp vraag?

Wordt er bij een vraag integraal gekeken naar hoe deze persoon zo efficiënt en effectief mogelijk kan worden geholpen? Hoe ervaren onze inwoners onze dienstverlening op het gebied van Sociaal Domein en zijn hier nog ontwikkelmogelijkheden? Hoe houdt de inwoner eigen regie over zijn zorgvraag? Graag vernemen wij hoe het college hier tegenaan kijkt.

Programma “Fysieke Leefomgeving”

16915 woningen. Met een grote behoefte op de woningmarkt van ongeveer 900 woningen is Beekdaelen keihard aan het bouwen. Echter is bouwen maar 1 oplossing voor het probleem op de woningmarkt. In een tijd waarin ook duurzaamheid, stikstof en verschillende andere maatschappelijke vraagstukken een belangrijke factor zijn is creativiteit van belang. Op Parkstad in Cijfers zien wij dat er in Beekdaelen relatief veel leegstand is ten opzichte van Nederland (3% tegenover 2%) met hierbij absoluut gezien 450 woningen die leegstaan. Als we vervolgens iets verder inzoomen op hoeveel woningen er langer dan een jaar leeg staan, zien wij dat dit 48% is, hetgeen neerkomt op 216 woningen. Dit is ongeveer 25% van onze woonbehoefte van 900. Is het college bekend met dit aantal? Dit rijst bij ons de vraag hoe we leegstand zo optimaal mogelijk kunnen inzetten, met als doel sneller aan de woonbehoefte te kunnen voldoen. Middelen als een leegstandsverordening lijken ons inziens hierin dan ook geschikt en wij zijn benieuwd naar hoe dit middel onze gemeente kan versterken. Wij dienen dan ook een motie in die het college oproept om onderzoek te doen naar de haalbaarheid en efficiëntie van een leegstandverordening. Hoe kijkt het college tegen deze motie aan? De woonbehoefte bevat de specifieke vraag naar woningen in Beekdaelen. Wij vinden het van belang dat onze inwoners in onze kernen kunnen BLIJVEN wonen en niet weg hoeven vanwege een woningtekort, maar ook niet weg hoeven te blijven door een woningtekort. Bijvoorbeeld; rond de leeftijd van 18 trekken er veel jongeren naar een noordelijkere plaats om hun studie te kunnen volgen, een aantal kiezen ervoor om in Beekdaelen te blijven wonen in deze periode maar ook een heel aantal vinden deze keuze lastiger en gaan op kamers, vanwege diverse redenen. Vanaf dat moment zijn zij in feiten Beekdaelers boven de rivieren. Vaak willen deze jongeren wel terug en een plekje krijgen, dicht bij hun roots. Bij ons roept dit de vraag op hoe we ervoor kunnen zorgen dat deze mensen kunnen terugkeren in onze mooie kernen, maar ook hoe wij mensen die hier nu wonen kunnen blijven voorzien van een passende woning in hun kern. Kunnen wij een bepaalde urgentieregeling hiervoor treffen, die urgentie biedt aan Beekdaelers om in hun eigen roots te kunnen wonen? Hoe kijkt het college hier tegenaan?

Niet alleen wonen is voor ons een hot-topic in de fysieke leefomgeving. Ook verkeer vinden wij heel belangrijk. Wij zijn immers van mening dat iedereen zich veilig moet kunnen verplaatsen. Kinderen moeten veilig naar school kunnen, volwassenen veilig naar hun werk of andere bezigheden. Wij zijn van mening dat het afwaarderen van de wegen de veiligheid bevordert. Echter, niet als dit leidt tot diverse tijdelijke oplossingen die de verkeersveiligheid in het gedrang brengen. Denk hierbij aan onverwachte versmallingen, drempels, of andere verkeersremmende constructies. Wij zijn van mening dat Beekdaelen bij het afwaarderen van de wegen ook de daadkracht moet tonen om deze wegen direct goed in te richten. Dus minder tijdelijke maatregelen en meer structurele oplossingen leidt tot veiligere situaties.

Programma “Bestuurlijke Samenwerking en Financiën”

€1162 woonlasten voor een meer persoons huishouden. Dit vinden wij erg veel, maar niet proportioneel gestegen ten opzichte van andere jaren. Wij vinden het belangrijk dat een gemeente aan haar taken kan voldoen, maar de inwoner hier niet buiten proporties financieel mee belast. Een stijging van de kosten is in deze tijden niet onlogisch of onverklaarbaar, maar wij zijn wel van mening dat dit op een juiste manier uitgelegd en verantwoord dient te worden aan onze inwoner. Samenwerken is ons in Beekdaelen op het lijf geschreven. Veelvuldig werken we samen in diverse constructen met verschillende gemeenten.

Samenwerkingen hebben er meermaals voor gezorgd dat wij grote bedragen hebben kunnen aanspreken, waardoor wij ons Beekdaelen nog beter hebben kunnen laten ontwikkelen. Samenwerking zien wij dan ook als de zuurstof voor een goed functionerend orgaan. Genoeg zuurstof om fatsoenlijk te kunnen ademen, maar niet téveel om in te verstikken. Wij blijven de samenwerkingsverbanden goed bekijken en de nut en noodzaak hiervan iedere keer opnieuw afwegen, zodat efficiëntie, effectiviteit en zeker ook financiën voorop blijven staan.

Slot

Tot slot, meneer de voorzitter, Beekdaelen Lokaal is blij met de sluitende begroting en bedankt het college en de ambtenaren voor al het werk wat hierbij is komen kijken. Met deze sluitende begroting en het meerjarenresultaat kunnen wij gerust maar wel met een creatieve en daadkrachtige mindset de toekomst in! Wel zijn wij, zoals altijd, constructief kritisch en wij zien nog genoeg kansen om Beekdaelen nóg een stukje mooier te maken, vandaar ook de door ons ingediende moties. Wij hopen bij deze moties op brede steun vanuit zowel het college als de Raad. Op de moties van de andere partijen komen wij graag in de Tweede Termijn terug! Aan welke kant van de tafel je ook zit, oppositie, coalitie, college of inwoner, Beekdaelen maken we samen en Beekdaelen Lokaal doet het samen! Dankuwel!

Beschouwingen VVD

Voorzitter, op de eerste plaats wil ik namens de VVD-fractie mijn dank uitspreken voor de inspanningen die door het college, wethouder Janssen en zijn medewerkers op de afdeling financiën zijn gedaan om deze begroting tot stand te brengen. Ik denk dat het een hell of a job is geweest voor de afdeling om vandaag aan deze raad een sluitende meerjarenbegroting voor te leggen. Met een ravijnjaar in het vooruitzicht was de verwachting dat dit niet zou lukken maar dankzij wat steun vanuit het rijk is het toch gelukt, waarvoor hulde!! Jammer is het dan om vorige week te moeten horen dat de eerste tegenvallers zich al weer voor hebben gedaan. Een extra bijdrage van 400.000 euro voor onze gemeente voor de jeugdzorg, een financiële verplichting waar je niet om heen kan en eerlijk gezegd ook niet om heen wilt. Het gaat immers om een zeer kwetsbare groep die goede opvang nodig heeft en begeleiding verdient.

Voorzitter voor ons ligt een beleidsarme begroting. Er staan weinig nieuwe plannen in en wat er aan investeringen is opgenomen is al eerder aangekondigd of door het college in de week gelegd. Op grote lijnen kan de VVD dan ook instemmen met de begroting die thans voorligt. Maar uiteraard zijn er bij de VVD fractie ook wel wat wensen met mogelijk een financiële impact.

U vraagt in de begroting extra ruimte voor de inzet van straatcoaches. De VVD onderschrijft deze laagdrempelige en preventieve aanpak en kan dat voorstel dan ook steunen. Het college vraagt echter niet voor uitbreiding van de capaciteit van onze BOA's. Dit verwondert ons. De VVD pleit voor meer zichtbare handhaving op overlastlocaties, harde aanpak van drugscriminaliteit, woninginbraken en vandalisme. Ook de kleine ergernissen als geluidsoverlast, afvaldumpingen en hondenpoep verdienen meer aandacht. Daarbij kunnen we de markt in Nuth niet ongenoemd laten. Ondanks eerdere toezeggingen is de situatie niet veranderd. Zichtbaar alcohol gebruik op klaarlichte dag, mensen die de winkels willen bezoeken worden lastig gevallen, er wordt gebedeld en de groenvoorzieningen worden gebruikt als toiletten. Wanneer gaat het College ook daadwerkelijk aan de slag om dit te voorkomen en blijft het niet alleen bij mooie woorden. Als daar aanvullende middelen voor nodig zijn of extra mankracht voor onze BOA's nodig is, dan vindt u de VVD aan uw zijde.

Voorzitter, we leven in een prachtige gemeente: een landelijke omgeving met veel groen en karakteristieke dorpen. Juist dat maakt het fijn wonen in Beekdaelen. De VVD fractie mist in deze begroting concrete plannen of toezeggingen om te investeren in de kwaliteit van het groenonderhoud van straten en openbare ruimtes. Beekdaelen groen betekent voor de VVD niet, het welig tieren van onkruid. U belooft in de begroting verbetering maar vraagt er feitelijk geen extra middelen voor. Kunt u ons concreet maken hoe u de gesuggereerde kwaliteitsverbetering gaat realiseren zonder extra middelen? Daarnaast constateren wij slecht herstel van eerder opengebroken trottoirs als gevolg van de aanleg van glasvezel en de vervanging van gasleidingen. Wat denkt u hieraan te gaan doen in 2026. Bent u bereid hier het gesprek over aan te gaan met aannemers en duidelijke afspraken te maken over controle door de gemeente vóór de oplevering of accordering van verrichte werkzaamheden.

Een groot punt van zorg in deze begroting zijn wat de VVD betreft de ontwikkelingen rond park de Oirsprong. Was het eerst bedoeld als ontmoetingspark neemt u nu al een voorschot op het onderbrengen van de tennisaccommodatie binnen het plan. Zonder dat de raad een concreet plan en een gedegen onderbouwing heeft gezien verwacht u al een investering van 3,1 miljoen euro voor de nieuwe tennisaccommodatie. Daarnaast voorziet u ook nog een uitbreiding van kleedlokalen en van de kantine van Alfa Sport. De VVD vraagt zich af of dat nodig is. Over de kosten van hiervan doet u wijselijk geen uitspraken. De beschikbare ruimte voor het nieuwe accommodatiebeleid komt hiermee behoorlijk onder druk te staan. Het begon klein en iedere keer komt er een onderdeelje bij waardoor de kosten toenemen. Wanneer wordt de raad geïnformeerd over de concrete plannen en worden wij in positie gebracht hier iets van te vinden?

De VVD staat al decennia voor vrijheid, verantwoordelijkheid, verdraagzaamheid en een samenleving waarin iedereen kan meedoen. Onze inzet voor een Lokale inclusiviteitsagenda is daar een voorbeeld van. Als centrumrechtse partij hebben wij oog voor individuele vrijheid, maar ook voor wat ons dorp en onze gemeenschap nodig heeft om te bloeien. En de koers die daarvoor nodig is wordt voor de VVD mede bepaald door de inbreng van onze inwoners. De VVD is van mening dat in de afgelopen maanden de betrokkenheid van burgers bij cruciale ontwikkelingen ernstig tekort is gedaan. Het onlangs vastgestelde uitvoeringsplan verkeersmaatregelen 2026-2030 is achter een bureau in een kamertje in het gemeentehuis opgesteld waarbij burgers en politiek niet zijn betrokken. Dat is voor de VVD onacceptabel. De betrokkenheid van burgers verdient de prioriteit. Het woord 'burgerparticipatie' wordt in dit huis vaak gebezigd maar vaak blijft het bij zeggen in plaats van doen. Kiezen de burgers echt voor een Beekdaelen waarin haast in alle kernen 30 km rijden per uur de wens is?, wij denken van niet. En voelen de burgers zich betrokken bij de keuze van onze raad om een nieuw gemeentehuis te bouwen voor een bedrag van 22 miljoen en meer?, de reacties van onze burgers spreken boekdelen. Dat moet in de toekomst beter, de verantwoordelijkheid daarvoor ligt zowel bij het college maar ook bij deze raad. Wij zullen daar in ieder geval onze verantwoordelijkheid in nemen.

Voorzitter, wat de VVD-fractie betreft mag het college meer daadkracht tonen als het gaat om woningbouw en de belangrijke ontwikkelingen in het centrum van Nuth. De centrumontwikkeling in Nuth is wat de VVD-fractie betreft een mooi voorbeeld van het ontbreken van echte daadkracht.

Lag er eerst een goed plan en een raadsvoorstel met een duidelijke visie met een plan waarbij het realiseren van concrete ontwikkelingen het uitgangspunt was, na wat politieke druk bleek het uiteindelijke gewijzigde voorstel niet meer dan een praatstuk te zijn, een niet concreet stuk waar burgers maar ook zeker de ondernemers niet op zitten te wachten. Kortom een oproep voor het college: Kies voor daadkracht en niet voor praatkracht.

Voor wat de begroting betreft een hartekreet van de VVD-fractie en dat zal u niet verbazen. Wij zijn geen voorstander van de extra verhoging van de OZB-belasting en daarom de vraag aan de wethouder: Moet de extra verhoging van de OZB-belasting echt doorgaan of ziet de wethouder nog alternatieven of andere mogelijkheden waardoor de lastenverzwaring voor onze burgers verminderd kan worden. Wij horen het graag.

Tot slot voorzitter, we missen in de begroting en de plannen voor 2026 een paar onderwerpen die wat ons betreft wel actueel zijn en waar we benieuwd zijn naar de stand van zaken. Kunt u ons daarom meenemen in de ontwikkelingen ten aanzien van

- De sociale dienst Kompas (we horen er niks van)
- De woningbouw bij het tenniscomplex in Nuth
- De jongeren ontmoetingsplek in Nuth.

Voorzitter, op de moties en amendementen zullen we in de tweede termijn ingaan waarbij we er van uitgaan dat het college in hun eerste termijn inhoudelijk zal reageren op de moties en amendementen.

Voorzitter tot zover onze eerste termijn.

Beschouwingen Vernieuwingsgroep

De gemeente Beekdaelen staat voor belangrijke keuzes. Enerzijds moeten we blijven investeren in vitale voorzieningen, woningbouw, jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning, veiligheid en duurzaamheid. Anderzijds hebben we te maken met inflatie, hogere loonkosten, stijgende prijzen en minder rijksmiddelen. Hierdoor zal beleid, dienstverlening en organisatie nog beter op elkaar afgestemd moeten worden. Deze begroting zoekt terecht een balans tussen ambitie en betaalbaarheid. De Vernieuwingsgroep complimenteert het college en de organisatie met deze sluitende begroting die nu voorligt. Tegelijkertijd hebben we ook aandachtspunten.

Belastingverhogingen willen we zoveel mogelijk beperken door volgend jaar actief aan de slag te gaan met de in de begroting genoemde potentiële ombuigingen. In 2026 wordt de stijging van de afvalstoffenheffing gedempt via een voorziening wat elk huishouden 20 euro scheelt. We hebben een amendement gemaakt om het overschot in 2026 van 3 ton te storten in deze voorziening en dit te bestemmen voor een demping in 2028 zodat iedereen hiervan profiteert. Wat de toeristenbelasting betreft is wederom te laat gecommuniceerd met de werkgroep toerisme met als gevolg dat hun folders met onjuiste bedragen zijn gedrukt. Kunt u dit in de toekomst niet voorkomen door de nieuwe tarieven voortaan te baseren op de mei-circulaire i.p.v. de september-circulaire?

U vraagt in deze begroting een structureel krediet van ruim een ton voor straatcoaches en licht dit toe in slechts 4 zinnen. Niet dat we ertegen zijn, maar nu heeft u beoordeelt dat de evaluatie positief is. In de vorige begroting is vastgelegd dat er een eindevaluatie met de raad zou komen, gevolgd door een raadsvoorstel.

Het geplande raadsvoorstel is opeens afgevoerd en de evaluatie met de raad is niet gehouden. Hoe kunnen we nu een weloverwogen besluit nemen? Waarom heeft u in deze de raad buitenspel gezet?

Een krediet dat we missen in deze begroting zijn de 125.000 euro bestemd voor de herontwikkeling centrum Schinnen conform de motie van 1 juli 2025. Hoe gaat het college dit herstellen?

Wij zijn geschrokken van het nieuws over een eventuele tweede AWACS landingsbaan. Een belangrijke vraag hierbij is of de afgesloten bestuurlijke overeenkomst, op grond waarvan bomenkap en het toppen van bomen mogelijk is, deze tweede landingsbaan ook mogelijk maakt. Kunt u toezeggen dat u alles in het werk zult stellen, bestuurlijk, wettelijk maar ook als hindermacht, om deze ontwikkeling te voorkomen?

Inzake het leefbaarheidsfonds is de vraag in hoeverre de raad maar ook het college invloed heeft op de besteding hiervan. Op grond van de 'afspraken op hoofdlijnen' is onze conclusie dat onze gemeente binnen de geformuleerde inhoudelijke kaders maatregelen kan nemen. Maar ook dat over deze maatregelen slechts gerapporteerd wordt in het bestuurlijk overleg. Dit in tegenstelling tot bladzijde 60 van de programmabegroting. Hier staat dat het bestuurlijk overleg de voorstellen goedkeurt en dat de raad formeel geen zeggenschap heeft. De vraag is wie nu beslissingsbevoegd is: het bestuurlijk overleg, het college of de raad? Om de invloed van de raad te borgen hebben we hierover een motie gemaakt!

Jeugdzorg, ouderenzorg en maatschappelijke ondersteuning en opvang blijven grote kostenposten. De vraag neemt toe door vergrijzing en complexe problematiek. Door de beschikbare middelen gericht in te zetten, met oog voor kwaliteit, effectiviteit en preventie biedt een geïntegreerde aanpak voordelen. Het onlangs door het college vastgestelde beleidskader "Doorbraakmethode Sociaal Domein" is een stap in de goede richting. Bovendien moet kritisch gekeken worden naar de organisatiekosten van de uitvoerende partijen. Uit rapporten blijkt dat in Limburg zorggeld weglekt naar verkeerde partijen. Iedere euro die verkeerd terecht komt, is er één minder voor echte zorg. Het is goed dat bij gezamenlijke aanbestedingen in het sociaal domein de Wet Bibob wordt toegepast via een 'open-house'-toets. De Wet Bibob helpt gemeenten te voorkomen dat zij onbewust criminele activiteiten faciliteren. Bent u bereid te onderzoeken of we met deze wet nog meer grip kunnen krijgen bij de verkoop, verhuur of ontwikkeling van gemeentelijk vastgoed en in het bijzonder bij de vestiging van nieuwe zorgbedrijven.

Vanaf 1 januari '26 is Suicidepreventie een wettelijke taak. Praten over zelfdoding is voor veel mensen moeilijk. Een gesprek kan enorm opluchten en het begin van een oplossing zijn. Zelfmoordpreventie werkt alleen als we het samen doen met alle burgers en instanties. Er wordt nu gewerkt aan een regionale aanpak om met de beperkte rijksmiddelen dit zo efficiënt mogelijk in te zetten. Is deze aanpak gebaseerd op wat de rijksmiddelen mogelijk maken of staat het behalen van resultaten voorop en heeft u dus meer geld nodig?

De armoede onder de bevolking lijkt iets te verminderen. Maar dit heeft vooral te maken met de nieuwe definitie van armoede. Inwoners die moeite hebben om rond te komen raken te vaak uit beeld en verdienen blijvende aandacht en ondersteuning. Met name de stille armoede en in het bijzonder de ruim 200 kinderen die in armoede leven.

Hoe waarborgt de gemeente dat het beleid en de uitvoering inzake armoede aansluiten bij de werkelijke situatie van onze inwoners, en niet enkel bij gewijzigde definities? Nog voordat er een landelijke vuurwerkverbod kwam heeft u in een RIB aangegeven dat u openstaat voor goede ideeën en initiatieven vanuit de bevolking voor alternatieven nieuwjaarsvieringen.

Naast het bieden van feestvreugde kan de jaarwisseling ook de samenhang bevorderen. Is er nu geen beleid en of stimulering nodig door het landelijk verbod? Een goede en tijdige onderhoud openbare ruimte is een investering in de toekomst en zo voorkomen we dat het later duurder wordt. Door korte termijn oplossingen zien we dat de kwaliteit van het groenonderhoud en de wegen te wensen overlaat. Het is positief dat wordt onderzocht of het beheer deels terug kan naar de gemeentelijke buitendienst. Is er in deze begroting voldoende ruimte om oude plantvakken opnieuw in te richten en extra bomen te planten?

Door het gebruik van bestrijdingsmiddelen maken steeds meer inwoners aan de rand van de kernen zich zorgen over hun gezondheid. Ze weten niet of hun gezondheidsklachten aan deze bestrijdingsmiddelen gerelateerd kunnen worden. Uit uw beantwoording op onze artikel 32 vragen wordt het probleem bij andere instanties neergelegd, terwijl de zorgen blijven. Bent u bereid de bewoners te informeren dat hun zorgen ongegrond zijn en dat er voldoende toezicht is op het gebruik ervan?

Klein cultureel erfgoed zoals kapellen, kruisen en veldmonumenten zijn waardevol voor ons landelijke karakter, maar we missen nu beleid in deze. Daarover hebben we een motie ingediend!

We zijn blij met het nieuwe ommetje in Wijnandsrade. Echter als er wat meer bestuurlijke inspanning nodig is om zo belangrijke verbindingen te creëren blijven deze helaas liggen. We noemen slechts 2 voorbeelden. Inzake het Putterpad in Wolfhagen zijn de gronden al jaren geleden verworven. U wacht nu op een bijdrage van het waterschap. Bent u bereid als u deze gelden niet krijgt dit pad zelf te bekostigen? Inzake de afsluiting van de spoorwegovergang de Brakkendergats in Nuth hebben we indertijd ruim 3 ton ontvangen voor een nieuwe verbinding te creëren. Wat is de stand van zaken?

Beekdaelen wil in 2040 energieneutraal zijn. Windmolens mogen we niet plaatsen en grote zonneparken zijn aan banden gelegd. Tegelijkertijd wordt het minder aantrekkelijk om zonnepanelen op daken te leggen. We missen een duidelijke visie hoe we de doelstellingen daadwerkelijk gaan halen. Graag een toelichting?

Tot slot; Beekdaelen staat voor grote uitdagingen, maar ook voor mooie kansen. Deze begroting laat zien dat er met realisme en ambitie wordt gewerkt aan een gezonde toekomst. De Vernieuwingsgroep wil constructief meedenken en meewerken aan een gemeente waar het prettig wonen, werken en leven is. Tot zover in eerste instantie.

Beschouwingen fractie Kollée-Rijkx

Voorzitter, leden van de raad, geacht college en verdere aanwezigen en geïnteresseerden, voor ons ligt de laatste begroting van deze raadsperiode. Een bevlogen periode, waarin wij dikwijls hebben aangegeven dat wij de toring naar de nering moeten zetten om onze financiën op orde te houden. Gelukkig waren er telkens vanuit de overheid ook meevallers en door onze boekhouding soms anders in te richten wisten wij onze resultaten goed te houden.

Een compliment aan onze portefeuille houder Dhr. Janssen en zijn ambtenaren dat zij in deze tijd een begroting weten te presenteren die sluitend is ook in de meerjarenplanning. Daar mogen wij als gemeente Beekdaelen met recht trots op zijn. Gezien de vele complimenten die wij dikwijls aan het ambtelijk apparaat hebben gedaan zijn wij blij dat ook zij in de huidige tijd worden gecompenseerd in de nieuwe CAO.

Dan nu onze begroting, wij vinden het moeilijk om een oordeel te geven over de inzet van straatcoaches. Onze straatcoaches zijn de oren en ogen in de kernen, zij weten wat er speelt en leggen hiervoor de benodigde verbindingen. De vraag is zijn zij naast de dorps coördinatoren nu echt nodig? Graag zouden wij hier een nadere toelichting op willen hebben van de portefeuillehouder.

Wij hebben er alle begrip voor dat er voor een project voorbereidingskosten worden gemaakt, maar het zou goed zijn als wij aan de voorkant toch in alle redelijkheid weten waar een dergelijk project zoals b.v. het kindcentrum te Puth dan financieel op afstevent? Daarmee willen wij niet in twijfel brengen dat deze investering noodzakelijk is.

Voorzitter dan kunnen wij natuurlijk ons afvragen of de 2.500.000 € voor het leefbaarheidsfonds van AWACS toegevoegd moeten worden aan de voorziening. Het is in ieder geval een must dat deze gelden ook besteed worden aan de leefbaarheid van de omgeving. Wij denken dat ondanks alle begrip voor de klachten van de omwonenden, dit een pleistertje is voor het bloeden, maar de eerlijkheid gebied ook dat in de huidige tijd een dergelijke basis van de Navo onontkoombaar is. Helaas is een dergelijke militaire basis gezien de huidige bedreiging van onze vrede een strikte noodzaak. Wij zullen ook als gemeente voldoende middelen ter beschikking moeten houden om een crisis te bestrijden.

Het meerjarig Infrastructuur Programma kijkt o.a. naar de kwaliteit en veiligheid van het onderhoud en beheer van openbare ruimtes, het water en rioleringsprogramma. Dit MIP kent ruim tachtig projecten. Wij hopen dat wij nu eens een duidelijk meerjarenplan hebben voor wegen en riolen en dat wij niet ieder jaar opnieuw tot de conclusie komen dat er achterstallig onderhoud is en dat we daarvoor extra gelden nodig hebben. Dit hebben wij te vaak gehoord in de periodes voor onze fusiegemeente en ook nu.

Voorzitter als wij kijken naar het meerjarig perspectief dan kunnen wij alleen maar concluderen dat wij het als Beekdaelen goed doen, wij zijn een van de weinige gemeentes die positief schrijven gedurende de komende 4 jaren. We worstelen een beetje met de vraag die wij ons ook vorig jaar stelden over de toekomstige raadsvoorstellen. Wij nemen een voorstel aan en discussiëren daarna over nut en noodzaak n.a.v. de gepresenteerde cijfers in deze begroting. Volgens ons zou dit bij het besluit van ieder voorstel al afgewogen moeten zijn.

Wij weten immers dat wij zuinig moeten zijn en dat de broekriem soms strakker mag worden aangetrokken. Het is deze reden dat wij aandacht blijven vragen voor o.a. de minst bedeelden, voor zij die het echt nodig hebben in onze samenleving, de kleine kernen, de voorzieningen, het onderhoud, het onderwijs en de verkeersveiligheid. Ook het onderhoud van onze holle wegen vraagt om aandacht om de veiligheid van de aangrenzende bewoners en wandelaars te garanderen.

Voorzitter misschien toch maar eens goed om hier te vermelden dat de gemeente Beekdaelen met een inkomsten van ruim 124 miljoen euro geen kleine onderneming is, het is veel geld maar het vergt goed ondernemerschap om deze gelden ook daadwerkelijk goed te besteden.

Burgerparticipatie is een veel gehoord begrip in Beekdaelen, maar om dit daadwerkelijk om te zetten in daden is geen gemakkelijke klus, wij zullen telkens weer ons moeten afvragen hoe wij de burgers bij de projecten en investeringen kunnen betrekken. Dat vraagt om flexibiliteit, daadkracht en volharding. Wij zitten hier immers als volksvertegenwoordiger van de burgers van Beekdaelen.

Voorzitter wij horen telkens weer de problematiek van jeugdhulp op ploppe en de kosten die dat met zich meebrengt. Graag zouden wij van de portefeuillehouder vernemen hoe het met de jeugdhulp in Beekdaelen is gesteld.

Wij blijven aandacht vragen voor het behoud van sportaccommodaties mits de verenigingen voldoende deelnemers hebben en levensvatbaar blijven , een integraal plan om te bezien wat er in de diverse kernen behouden kan worden zou hier zeer behulpzaam in kunnen zijn. Wij stellen het op prijs om hier tijdig en adequaat over geïnformeerd te worden of het nu over de buiten of binnen sport gaat, zodat ook wij als raad hierin tijdig onze verkennende gesprekken kunnen voeren om een weloverwogen besluit te nemen.

Voorzitter wij vragen ons af waarom het onderzoek m.b.t de participatiewet van ISD Kompas zo lang moet duren, de opdracht loopt vanaf april 2025. Het is voor de personeelsleden een slechte zaak dat zij zo lang in onzekerheid moeten leven over de uitkomst van dit onderzoek.

Wanneer kunnen wij duidelijkheid verkrijgen over de bouw van ongeveer 600 woningen in de gemeente Beekdaelen. Waar worden deze gebouwd en over welke types woningen hebben we het dan. In de dorpsplannen van de diverse kernen is dit de hoofdslagader voor het voortbestaan van diverse voorzieningen.

Wij zouden blij zijn als het bedrijventerrein de Horsel een kwalitatieve impuls zou krijgen maar dan moet hier ook een bijpassend plan bij worden gepresenteerd, anders zijn wij bang dat het bij mooie woorden blijft. Waar zijn de bedrijven in de kernen gevestigd die wij dan willen verplaatsen. Het verplaatsen van b.v. het bedrijventerrein De Reuken wordt al héél héél lang geroepen, maar het heeft zich alleen maar uitgebreid?

Op basis van een onderzoeksbureau bedragen de woonlasten van de gemeente Beekdaelen t.o.v. Nederland in 2025 10 % meer dan het landelijk gemiddelde. Wij denken dat het goed zou zijn om hier een nadere analyse van te maken met eventuele vervolgacties.

Wij gaan afronden, wij danken u voor de aandacht en wensen de gemeente Beekdaelen in alle opzichten een mooie toekomst toe. In de hoop dat wij in navolging van de landelijke politiek hier ook eens ophouden om partijen of personen uit te sluiten en ervoor te zorgen dat wij Beekdaelen inderdaad samen maken.

Beschouwingen CDA

Voorzitter, we willen allereerst de complimenten maken voor een begroting die ieder jaar weer opnieuw beter leesbaar wordt gemaakt. Het is een duidelijk en helder stuk, waar ook de nieuwe Raad vanaf maart mee verder kan. Dank daarvoor aan uw college en de ambtelijke organisatie en uiteraard ook onze dank voor de beantwoording van de vele gestelde vragen.

Voorzitter, we willen deze beschouwing positief starten. Zoals u wellicht ook van ons als coalitiepartij gewend bent. We hebben met de gehele Raad de afgelopen periode hard gewerkt en er zijn behoorlijk wat stappen gezet om te komen tot een meer duurzame inrichting van onze kernen. De uitdagingen zijn aangepakt en we zijn met elkaar in staat om ook cruciale keuzes te maken, ongeacht welke social media berichten daaruit volgen. Want als we die berichten moeten geloven, zitten we hier enkel maar uit eigenbelang omdat het pluche zo lekker plakt.

Niets is echter minder waar: we bouwen aan een goede verdere toekomst, waarbij niet alleen gekeken wordt naar de huidige belangen, maar zeker ook van onze kinderen en kleinkinderen. De huidige begroting laat zien dat we die belangen ook daadwerkelijk invulling geven, waarbij de meerjarenbegroting sluitend lijkt en er wellicht ook nog aanvullende wensen ingevuld zouden kunnen worden. Echter, voorzitter, hier moeten we ook een pas op de plaats maken en voorzichtigheid is geboden. Kijkende naar de diverse PM posten, uitvoering accommodatiebeleid, gebiedsontwikkelingen Doenrade en Merkelbeek, maar zeker ook de uitvoering van de centrumplannen in Schinveld (verdere doorontwikkeling), centrumplan Nuth met alle uitdagingen die daarin aan de orde zijn en vergeet zeker ook niet de toegezegde ontwikkeling voor het centrum in Schinnen, dan hebben we nog de nodige financiële vertalingen te maken en die zijn op dit moment nog te weinig zichtbaar.

We mogen een pluim geven voor ons ruimhartige sociale beleid, zeker kijkende naar onder meer kwijschelding gemeentelijke lasten en ons armoedebelaid; het is binnen onze gemeente netjes op orde. Neemt echter niet weg dat er helaas 4% verborgen armoede wordt gekend. De cijfers (4% van de jongeren) geeft daarnaast een vertekend beeld. Dit zijn alleen maar de kinderen uit een gezin die rond moeten komen van een bijstandsuitkering. Maar er zijn ook kinderen die in 1 oudergezinnen/ of in gezinnen met weinig inkomen in armoede leven. Naast het hebben van de aandacht voor deze doelgroepen, moeten we ze ook ondersteunen om mee te blijven doen, zeker wanneer het gaat om sport en bewegen. Niemand mag wat dat betreft buiten de boot vallen en de regelingen die er zijn om mee te doen, moeten breed worden uitgedragen. Of we dat nou in de toekomst via Kompas of zelf uitvoeren, de communicatie rondom deze regelingen moet beter en efficiënter.

Omtrent de toekomstige investeringen in nieuwe kindcentra in Merkelbeek, Puth en Nuth, ook een passage om voorzichtig te zijn. Als voorbeeld kijkende naar het nieuw Integraal kindcentrum in Merkelbeek. Wij vragen ons oprecht af of de juiste keuzes zijn gemaakt de afgelopen jaren. Op dit moment lopen er 315 kinderen rond in een eigenlijk te kleine locatie. Het is iedere ochtend gekkenwerk ter plaatse. We gaan een nieuwe wijk in Doenrade bijbouwen voor een 100-tal woningen, hoeveel kinderen komen erbij en gaan die logischerwijs naar de nieuwe locatie? Ook in Bingelrade en Jabeek moet er bijgebouwd gaan worden, ook hier dus een te verwachten toename van het aantal kinderen. Zaken die we in de besluiten die zijn genomen, niet geheel konden voorzien, maar die wel de leefbaarheid en de sociale cohesie in een dorpsgemeenschap kunnen aantasten. Als kinderen uit een dorpsgemeenschap naar verschillende basisscholen in de omgeving gaan, is het toekomstige noaberschap ver te zoeken.

Voorzitter, nu we toch spreken over de kern Merkelbeek, zouden wij graag vanuit de portefeuillehouder vernemen welke stappen gezet gaan worden om het gemeenschapshuis in Merkelbeek toekomstbestendig in te richten. Op dit moment liggen hier de nodige uitdagingen en die moeten we met bestuur en dorpsgemeenschap durven aangaan. Het is zaak dat deze voorziening voor de leefbaarheid in de kern goed en adequaat wordt ingevuld. Het is zaak dat verenigingen/stichtingen de diverse gemeenschapshuizen natuurlijk uiteindelijk zelf in de lucht houden, maar het is aan ons om in elk geval de juiste basis daarvoor te creëren.

We kwamen de term alweer eens tegen: 'Dorpsplannen' voorzitter, er wordt al vele jaren over gesproken, maar we zien te weinig vooruitgang. We spreken uitgebreid over burgerparticipatie en hoe we dat allemaal willen vormgeven, maar de uitvoering laat te wensen over. De inwoner moet meer betrokken worden bij hetgeen wij willen richting de toekomst. Dorpsplannen zijn daartoe de eerste aanzet. Alle kernen kampen met vergelijkbare problematieken; investeringen zullen dus gedaan moeten worden op basis van een stuk diversiteit en een gebiedsgewijze aanpak.

De mogelijkheden die aanwezig zijn bij het USAG terrein in Schinnen komen niet terug in uw begroting. De vraag is wat er verder met dit gebied gaat gebeuren. Naar onze mening zijn in dat gehele gebied veel kansen te benutten voor een diversiteit in wooneenheden.

Binnen de doorontwikkeling van Parc De Oirsprong is onze fractie akkoord met de verplaatsing van de tennislocatie in Oirsbeek naar deze plek, waardoor er mogelijkheden komen voor woningbouw op de plek van de huidige locatie van de tennisvereniging. Echter, wij geven u echter ook uitdrukkelijk mee om ook met nieuwe racketsport aan de slag te gaan bij het Parc, waaronder de enorme opmars van Padel én Pickleball. Nieuwe aanvullende investeringen binnen Parc de Oirsprong, buiten hetgeen in de begroting gevraagd wordt, ziet onze fractie liever in de initiatieven in de kleinere kernen, waar sport, bewegen en ontmoeten ook een belangrijk speerpunt is.

Voorzitter, u bent in de begroting heel positief over de ontwikkelingen binnen de ambtelijke organisatie, maar het mag wat ons betreft wat minder een 'goed nieuws show' betekenen. Mooi dat er diverse verbeteringen doorgevoerd worden, maar het is nog te vroeg om direct Hallelujah te juichen. Daarvoor moet er nog te veel gebeuren. Het datagedreven werken, ook een prachtige term, waar echt veel meerwaarde uit te halen valt (zeker in combinatie met AI), maar waarbij het op dit moment nog maar de vraag is welke meerwaarde we er nu uit halen en welke winsten we hieruit de komende jaren gaan halen?

Een organisatie dichtbij de inwoners, is ook snel en adequaat wanneer er klachten zijn vanuit de inwoners. Helaas zien we dat de Fixi meldingen niet altijd adequaat worden aangepakt, waardoor het vertrouwen van onze inwoners kan worden geschaad. Nu worden de terechte klachten en zorgen niet binnen onze gestelde termijnen opgelost en dat is ronduit jammer te noemen. Dit is niet waar wij als gemeente voor staan. Datzelfde geldt overigens voor het groenbeheer in zijn algemeenheid. Zeker, we hebben hier als Raad bepaalde keuzes gemaakt, maar de vele klachten en opmerkingen die we dit jaar hebben gekregen over groenonderhoud en het onderhoud in het algemeen, is buitensporig en past niet bij de gemeente die wij willen uitstralen. Vandaar dat we blij zijn met de extra gelden die hiervoor binnen de begroting worden vrijgemaakt, maar we stellen (nogmaals) dat het voor onze fractie echt van belang is om de eerdere afspraken en contracten te herzien en nu reeds te onderzoeken of een andere werkwijze vanaf 2028 verbetering teweeg gaat brengen. En dat geldt überhaupt voor de invulling van een schone leefomgeving.

Een veilige omgeving heeft ook te maken met veilig verkeer. Er gaan heel wat wegen op de schop de komende maanden en dat leidt tot veel onrust in de omgeving. Zorg in elk geval voor een goede communicatie hieromtrent, maar zorg ook voor een goede duiding van de omleidingsroutes. Hou in de herinrichting van de wegen zeker ook rekening met de landbouwvoertuigen. Het is voor onze agrariërs natuurlijk wel noodzakelijk dat ze adequaat hun werk kunnen doen. Rond verkeer hebben we eerder al melding gemaakt van sommige drempels die op onjuiste wijze zijn aangebracht. Middels de motie die door ons is ingediend, hopen we op spoedig herstel hiervan.

We hebben een prachtig groengebied met enorm veel dorpselementen én historische kernen en elementen die ons erfgoed bestempelen. Dat moeten we uiteraard behouden voor onze toekomst, maar daar zien we in de begroting net wat te weinig van terug. Vandaar onze aansluiting bij de motie om daar expliciet geld voor beschikking te stellen.

U heeft het in de begroting over maatwerk leveren per kern, wij zien dit nog niet expliciet terug en dan hebben we het met name over de kleine kernen: kunt u ons expliciet maken wat u daarmee bedoelt en kunt u een tweetal voorbeelden geven? Graag uw antwoord in deze.

Als het gaat om noodzakelijke woningbouw, zijn er zeker ontwikkelingen in onze diverse kernen. Wij vragen u echter om participatie in de brede zin aan te pakken om samen met onze inwoners te kijken naar uitbreiding van dorpen in het licht van nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden om de sociale cohesie te vergroten. Daarom sluiten wij ons aan bij de motie rondom de leegstandsverordening om op diverse manieren werk te maken van de woningproblematiek.

Voorzitter, onze gemeente is prachtig om te leven, te recreëren en te werken. We mogen trots zijn op onze kleine kernen en de levendigheid, maar zeker ook de vele groengebieden. Verloedering van de diverse kerngebieden moet echt worden voorkomen en vandaar dat wij als fractie ook kritisch zijn op de bezuiniging op onderhoud van het gemeentelijke straatmeubilair. Daar waar rotzooi normaal gevonden wordt, leidt dit tot meer rotzooi in de toekomst.

De overlast van afval rondom ophaalpunten neemt zichtbaar toe in verschillende kernen van de gemeente Beekdaelen. Dit zorgt niet alleen voor een rommelig straatbeeld, maar trekt ook ongedierte aan, waaronder ratten. De situatie leidt tot toenemende klachten van inwoners en hogere kosten voor schoonmaak en bestrijding.

Het is belangrijk dat de gemeente samen met betrokken partijen – zoals de afvalverwerker, de buitendienst en de BOA's – werkt aan structurele oplossingen om zwerfvuil en illegale afvaldumpingen tegen te gaan. Door middel van een pilot kan worden onderzocht welke maatregelen het meest effectief zijn om zowel de overlast te verminderen als de veroorzakers aan te pakken. Ook spaart het geld als de buitendienst op maandag niet langs de plekken waar bakken staan hoeft te rijden, om zwerfend afval op te ruimen. Met de motie wordt beoogd om op korte termijn inzicht te krijgen in mogelijke samenwerkingsvormen en effectieve maatregelen, zodat Beekdaelen schoner en leefbaarder blijft voor al haar inwoners.

Voorzitter, tot slot willen we aangeven dat we blij zijn een Raad te hebben die gezamenlijk zaken oppakt, naar elkaar luistert en dingen van elkaar aanneemt. Het is niet erg een andere mening te hebben, maar met respect en kijkend naar het compromis. We hopen dat we ook op die manier de verkiezingen in kunnen gaan, richting een nieuwe Raad, die datzelfde respect bezigt, in het belang van onze inwoners, bedrijven, verenigingen en maatschappelijke instellingen. Tot zover in eerste termijn.

Beschouwingen D66

Voorzitter, namens de fractie D66 Beekdaelen spreek ik u graag toe over de Programmabegroting 2026. Allereerst, dank aan het College en de ambtelijke organisatie voor het harde werk dat heeft geleid tot een sluitende begroting in uitdagende tijden. Het is een prestatie die de basis legt voor de ambities in de komende periode. Hoewel we blij zijn dat de begroting sluitend is en het meerjarig perspectief ook zwarte cijfers laat zien, moeten we ons niet rijk rekenen. Het Ravijnjaar is niet verdwenen; het is verplaatst en de positieve begrotingsresultaten nemen de komende jaren drastisch af. D66 roept dit College daarom op om voortdurend de blik op de horizon te houden en zich goed voor te bereiden op een mogelijk nieuw Ravijnjaar. De financiële stabiliteit moet gewaarborgd blijven.

Voorzitter, vorig jaar sloten wij onze Algemene Beschouwingen af met de woorden "Beschermt onze toekomst". Dat blijft ons devies. Voor D66 draait dat om drie cruciale thema's om Beekdaelen vitaal, leefbaar en aantrekkelijk te houden voor nu en voor de *volgende* generatie: wonen, duurzaamheid, en jongeren.

Voorzitter, wonen is hét thema van deze tijd. Beekdaelen moet bouwen, en een breed en divers woningaanbod behouden. Gelukkig liggen er plannen om de komende jaren honderden woningen bij te bouwen, maar hoe zorgen we dat goede plannen ook écht goede woningen worden? Wij vragen het college: ziet u mogelijkheden om vergunningverlening te versnellen? En om regels, waar mogelijk, slimmer en soepeler toe te passen? Heeft het ambtelijk apparaat voldoende capaciteit om de bouwambities waar te maken? Vergrijzing drukt zwaar op onze opgave. Meer dan een kwart van onze inwoners is 65-plus; dat aandeel groeit. Dat vraagt om twee urgente sporen: passende, levensloopbestendige woningen voor ouderen in hun eigen kernen, en voldoende betaalbare woningen voor jonge gezinnen, mantelzorgers en zorgmedewerkers. De vergrijzing zal de zorgvraag vergroten en dat zal niet volledig opgevangen kunnen worden door professionele zorgmedewerkers. Er zal een groter beroep gedaan moeten worden op mantelzorg. En die mantelzorgers en zorgprofessionals moeten in de buurt kunnen wonen zodat onze lokale zorg op peil blijft en de zorgtaken te combineren blijven met werk en gezin.

Het College moet ook voor hen voldoende woonruimte garanderen. Om hieraan te voldoen zal enige creativiteit nodig zijn. Te denken valt aan bijvoorbeeld knarrenhofjes of kangoeroewoningen. Vandaar onze vragen: hoe gaat het college hierop inspelen en welke innovatieve woonvormen worden in 2026 concreet gefaciliteerd, met prioriteit voor ouderen, mantelzorgers en zorgmedewerkers?

Voorzitter, de woningnood is acuut. De plannen van de wethouder moeten de belangen van *alle* woningzoekenden vooropstellen. Participatie is hierbij belangrijk. Niet alleen van de direct omwonenden, maar ook van woningzoekenden. We moeten ook het belang van de toekomstige bewoners meewegen. Hoe gaat het College het belang van de woningzoekende verankeren in haar beleid? En overweegt het college om, net als elders in het land, te experimenteren met bijvoorbeeld een 'raad van woningzoekenden' om hun behoeften actief mee te wegen in de planvorming? Als deze groep actief wordt betrokken bij de planvorming kan dat waardevolle inzichten bieden over hun behoeften en wensen, die essentieel zijn om projecten succesvol te maken.

Daarnaast zien we kansen in het aanpakken van leegstand. Herbestemming van lege panden naar woningen is vaak sneller en duurzamer dan sloop en nieuwbouw. Welke concrete stappen onderneemt het College in 2026 om deze leegstand te activeren en in te zetten voor de woonopgave? En, voorzitter, hoe kijkt het college naar de huisvesting van arbeidsmigranten? De horrorverhalen die in de krant staan zouden anno 2025 toch niet meer voor moeten komen, zeker niet in een welvarend land als Nederland. Menswaardige huisvesting van arbeidsmigranten is wat D66 betreft ook onderdeel van onze woonopgave.

Voorzitter, wonen en duurzaamheid zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Onze ambitie om in 2040 een energieneutrale gemeente te zijn, is lovenswaardig. D66 juicht de inzet op energiebesparing toe, want wat je niet gebruikt hoeft je niet op te wekken. Maar alleen hiermee gaan we de klimaatdoelen niet halen, duurzame energieopwekking is een must en hier heeft Beekdaelen nog een lange, lange weg te gaan. In 2022 werd in Beekdaelen nog geen 30% van de elektriciteit duurzaam opgewekt, terwijl dit bij vergelijkbare gemeenten toen al rond de 50% lag. Dit is een enorm verschil en dat moet echt veranderen. Voorzitter, kan het college aangeven of deze kloof er nog steeds is?

En zo ja, kan zij een verklaring geven waarom Beekdaelen zo enorm achter loopt?

D66 is een optimistische partij en wij geloven er nog steeds in dat de klimaatdoelstellingen ook in Beekdaelen gehaald kunnen worden. Hier is wel actie voor nodig en meer tempo. Met de huidige maatregelen alleen gaat het niet lukken, we moeten opschalen. Een regionaal Energiebedrijf voor Parkstad is te klein. Dit initiatief zou op Zuid-Limburgse (of misschien wel Limburgse) schaal in combinatie met Duitse gemeenten verder opgepakt moeten worden. En wie verbindt deze gebieden? Inderdaad, Beekdaelen. Vanaf het begin heeft onze jonge gemeente haarzelf steeds meer ontwikkeld tot een grote speler in de regio en wat D66 betreft mag die groei doorzetten. Haar strategisch ligging van het middengebied van Zuid-Limburg tot aan de Duitse grens maken Beekdaelen een natuurlijke verbinding tussen twee regio's die gezamenlijk en grensoverschrijdend op zouden moeten trekken naar een fossielvrije toekomst. Groene energie heeft hierbij de voorkeur, maar wij sluiten geen technologische ontwikkelingen uit en staan er voor open om alternatieven verder te onderzoeken, ook (kleinschalige) kernenergie. Beekdaelen als voortrekker van de regionale en internationale energietransitie? Het kan wel! Voorzitter, wij horen graag of het College onze visie deelt en hoe zij hier volgend jaar stappen in wil gaan zetten.

Voorzitter, onderwijs is toekomstbeleid en D66 is blij dat het Integraal Huisvestingsplan op koers ligt. Goede, toekomstbestendige schoolgebouwen en kindcentra zijn essentieel. Toch zijn er signalen die onze aandacht en zorg vragen. Het absolute verzuim van leerplichtige jongeren in Beekdaelen is schrikbarend toegenomen, ruim vier keer meer dan in de vorige periode. Hierdoor ligt dit cijfer in Beekdaelen nu ook ver boven het gemiddelde van vergelijkbare gemeenten. Het gaat hier om kwetsbare jongeren die buiten het systeem dreigen te vallen. Hier moet onze rol als collectief vangnet duidelijk naar voren komen. Voorzitter, kan het College verklaren waar deze toename vandaan komt? En heeft zij een aanpak om dit schoolverzuim structureel terug te dringen en deze jongeren een perspectief op een startkwalificatie te bieden?

Sinds dit schooljaar ontvangen we geen NPO-middelen meer. Hierdoor staat continuïteit van succesvolle projecten op het spel. D66 wil dat opgebouwde kennis en bewezen interventies behouden blijven. Kan het college aangeven hoe de continuïteit van lopende projecten wordt gewaarborgd na het wegvallen van de NPO-middelen en of er een plan B is wanneer de lopende gesprekken niet het gewenste resultaat gaan hebben?

Voorzitter, de begroting 2026 geeft ons de kans om gericht te investeren in de toekomst van Beekdaelen. Deze begroting laat stappen in de goede richting zien, maar met name de woningbouwopgave en duurzame energieopwekking schreeuwen om meer ambitie en meer regionale samenwerking. Juist nu het begrotingsbeeld minder ruim wordt.

D66 zal de komende periode kritisch en constructief blijven meedenken over de invulling van de duurzaamheidsambities – met een blik over de grens – het versnellen van de woningbouw voor *alle* doelgroepen – jong en oud – en het bieden van een vangnet voor onze jongeren. Wij vragen het college om keuzes te maken die niet alleen nu sluitend zijn, maar die Beekdaelen sterker maken voor de toekomst: voor jongeren, voor ouderen en voor wie nu en straks voor hen zorgt.

We sluiten nogmaals af met deze woorden: bescherm onze toekomst. Het kan wel.

Tot zover onze bijdrage in eerste termijn.

Eerste termijn college

Wethouder Janssen spreekt dank uit voor de complimenten en zal deze overbrengen aan het ambtelijk apparaat. Hij is trots op de raad en het feit dat allen gezamenlijk strak op de financiën zitten. Keuzes zijn dan soms nodig; een sluitende begroting is een middel om doelen te bereiken. In de voorjaarsnota zal het college terugkoppelen hoe het college bijdraagt aan het vergroenen van de leefomgeving, het verminderen van energiearmoede en versterken participatie. Er is sprake van grip op het sociaal domein, waar evenwel steeds meer sprake is van meervoudig complexe problematiek. De keten verloopt steeds beter en de transitie is nog steeds in ontwikkeling. Het moet en kan nog beter, maar men doet er lokaal en regionaal alles aan om steeds meer grip te krijgen. Hiervoor worden instrumenten ingezet zoals de doorbraakmethode en interventieteams. De klantreis is/wordt in kaart gebracht en er wordt ingezet op een integrale aanpak. Het cliëntenonderzoek geeft inzicht in (de kwaliteit van) de dienstverlening. Regie over de eigen zorgvraag vormt de basis. Spreker is geen voorstander van verhoging van de woonlasten, maar staat wel voor sturing op een financieel stabiele toekomst en daarmee moet nu al rekening gehouden worden. Hij steunt het amendement dat een voordeel oplevert voor elk huishouden. Hij kan instemmen met de suggestie om de meicirculaire als uitgangspunt voor de toeristenbelasting te hanteren. Het ontbreken van het krediet voor het centrumplan Schinnen is een omissie en zal middels een separaat voorstel in februari aan de raad worden voorgelegd. Of de gelden voor het leefbaarheidsfonds als voorziening of als vooruitlopend voorschot in de boeken opgenomen moet worden, wordt in overleg met de accountant gezien. Ten aanzien van zorgcriminaliteit merkt spreker op dat het prioriteit is om beleid voor nieuwe aanvragen te formuleren en daarmee zorgfraude tegen te kunnen gaan. Landelijk beleid rondom gewasbeschermings- danwel bestrijdingsmiddelen ontbreekt. Er is enkel sprake van richtlijnen. Feit is dat men zich veelal baseert op oudere onderzoeken, terwijl er tegelijkertijd sprake is van innovatie in de landbouw. Concreet beleid in de toekomst geeft handvaten hoe hiermee om te gaan. In de begroting voor het IHP is inzicht gegeven in de kosten voor de school/het kindcentrum in Puth. Dit bedrag/de reservering is later opgewaardeerd en wordt geïndexeerd. De raad wordt gevraagd om nu het begrotingsresultaat 2026 goed te keuren; separate raadsvoorstellen volgen op een later moment. M.b.t. de jeugdhulp is spreker voornemens om een separate informatieavond te organiseren. Stappen worden gezet en op regionaal niveau wordt de aanbesteding voor complexe jeugdhulp voorbereid. Datagedreven werken is belangrijk om te kunnen bijsturen. Een toename van kinderen is van belang voor de leefbaarheid van kernen. Bij nieuwbouw van scholen wordt rekening gehouden met de mogelijkheid voor uitbreiding van lokalen. NPO middelen zijn ten tijde van corona in het leven geroepen. Deze hebben bijgedragen aan de ontwikkeling en kwaliteit van de leerkrachten, maar als deze op zijn is het niet des gemeente om dit op te vangen. De gemeente kan wel m.b.v de lokale educatieve agenda een extra bijdrage leveren aan het onderwijs.

Wethouder Reijnders wil de bouwambities waarmaken. Capaciteit hiervoor is aanwezig en men probeert zo snel mogelijk vergunningen te verlenen, maar loopt er daarbij tegen aan dat procedures soms vertragend werken. De ambities zijn hoog, maar men moet daarbij wel rekening houden met regelgeving en mogelijke bezwaren. Onderzoek heeft laten zien dat in alle kernen behoefte is aan elke woonvorm. Daarbij wordt ook gekeken naar alternatieve vormen. Er is bij alle initiatieven en plannen aandacht voor participatie. Per project wordt hiervoor maatwerk geleverd. Eerder is het masterplan bouwen gepresenteerd en is inzicht gegeven in mogelijke plekken waar in theorie gebouwd zou kunnen worden. Dit heeft plek voor ca. 1450 woningen opgeleverd.

M.b.t. de opmerking aangaande bedrijventerrein de Reuken merkt spreker op dat dit een langlopend traject is, waarbij een aantal bedrijven in de meedenkstand staan. Er kan mogelijk sprake zijn van verhuur van een locatie, maar daar zou spreker meer inzicht in moeten krijgen. V.w.b. het centrum Nuth, wordt er niet alleen veel gepraat, maar is er zeker ook sprake van daadkracht. Prioriteit ligt nu bij de Bavokerk. Het overleg loopt; een toekomstgezekerde exploitatie is voor het kerkbestuur van belang, maar alle seinen lijken op groen. Indien het plan m.b.t. woningbouw op het tenniscomplex concreter wordt, dan zal spreker hiermee naar buiten treden. Leegstandcijfers zijn bekend en op 10 december is een informatiebijeenkomst omtrent sturingsinstrumenten volkshuisvesting gepland waar de raad wordt bijgepraat over de huisvestingsverordening en urgentieregeling als onderdeel hiervan. Eigenaren van leegstaande panden worden actief benaderd. De motie kan spreker steunen, met dien verstande dat hetgeen onder bullit 3 wordt beschreven al gebeurt.

Wethouder Quadvlieg geeft m.b.t. het onderzoek Kompas aan dat het moeilijk is om een partner voor het onderzoek te vinden. Men is in gesprek met een bureau en hoopt nu snel een nadere mededeling in dit kader te kunnen doen. M.b.t. de suggestie om integraal te gaan werken bij sportaccommodaties merkt spreker op dat het accommodatiebeleid al behoorlijk in beeld is gebracht. In Wijnandsrade is het IDOP gestart als pilot. Armoedebelaid rondom kinderen heeft aandacht via initiatieven zoals stichting leergeld, stichting jeugdfonds sport en cultuur en 'elk kind telt mee'. De oproep om beter te communiceren over armoedebelaid zal spreker bij de afdeling neerleggen. M.b.t. de gemeenschapsaccommodatie in Merkelbeek is men in gesprek om een gezonde exploitatie te realiseren. Diverse gebruikers zijn hier vertrokken en dat heeft invloed op de financiën. Aangaande Parc de Oirsprong is eerder een visiedocument opgesteld. Er is een totaalbedrag van 3,1 miljoen opgenomen. Een separaat voorstel volgt in Q1, waarbij ook de binnensport betrokken wordt. Spreker is bezig met een JOP in Nuth. De reden achter de resultaten van de sportdeelname is niet te zeggen. De ambitie is om over 10 jaar iedereen aan het sporten te hebben. Op diverse manieren is de organisatie bezig met schuldenpreventie en kansengelijkheid. Spreker vindt dit ongelooflijk belangrijk en kijkt daarbij ook naar methodieken die in andere gemeenten worden ingezet. In het kader van suïcidepreventie ontvangt de gemeente ruim 14.000 euro subsidie. Dit betreft een nieuwe taak die op ZL schaal wordt uitgevoerd en die moeilijk is mede omdat hier nog geen ervaring mee is. In Beekdaelen is met name sprake van relatieve armoede. De inkomensgrens is op 120% gezet, hetgeen niet bij alle gemeenten het geval is. Inzet is gericht op signalering.

Wethouder v.d. Laar geeft, n.a.v. de motie 'inzet asielzoekers Moorheide in groenvoorziening' aan dat dit op korte termijn niet mogelijk is, vanwege lopende contracten in het kader van social return. Hij zou dit daarnaast ook bij voorkeur willen verbreden naar andere afdelingenorganisaties binnen de gemeente. Rondom de solar carport is reeds subsidie aangevraagd t.b.v. een pilot bij VV Amstenrade. Afstemming van werkzaamheden heeft altijd de aandacht. Daarbij moet ook rekening gehouden worden met de hulpdiensten en het borgen van veiligheid. Eerder zijn hierover ook reeds vragen gesteld. Dit wordt op Parkstad niveau opgepakt. Er wordt gekeken naar een kwalitatieve verbetering van het systeem rondom fiximeldingen. Het gevraagde onderzoek naar de inrichting van een quick respons team zegt spreker toe. V.w.b. de inrichting/afwaardering van de wegen worden deze conform de richtlijnen opgepakt, zodat ook gehandhaafd kan worden. V.w.b. boomonderhoud volgt een aanbesteding. M.b.t. de nieuwe plantvakken en bomen merkt spreker op dat hier binnen het beperkte budget maatwerk zal plaatsvinden.

Er wordt ingezet op een snellere afhandeling van calamiteiten rondom groen(onderhoud). In eigen beheer kan dit naar verwachting sneller en beter. Ingeval van verkeersmaatregelen worden buurtbewoners altijd betrokken. Streven is om dit altijd in overleg en integraal met bewoners op te pakken. Aangaande de mogelijke tweede landingsbaan bij Awacs is nog niets concreets bekend. De oude baan zal vernieuwd moeten worden en dat gaat langere tijd duren. Wat dit concreet betekent en hoe dat er gaat uitzien zal nog helder moeten worden. Het college zal een voorstel opstellen voor de inzet van middelen uit het leefbaarheidsfonds, hetgeen evenwel ook moet voldoen aan de richtlijnen van het Rijk. De raad kan hier dus nog iets van vinden. M.b.t. het klein cultureel erfgoed merkt spreker op dat niet in alle gevallen in eigendom van de gemeente is. Er is een budget van ca. 18.000 euro beschikbaar in het IBOR. Vervolgens gaat spreker nog kort in op opmerkingen aangaande het Putterpad, het ommetje Wijnansrade, Terschuren, de kasteelroute Amstenrade-Doenrade, straatmeubilair en aandacht voor landbouwvoertuigen. Beekdaelen is in Parkstad koploper op het gebied van verduurzaming. Met de Duitse buurgemeente wordt gekeken hoe verduurzaming verder vormgegeven kan worden. Er is een kwartiermaker gezet op een onderzoek naar de haalbaarheid. Het geplande zonnepark bij Jabeek is (vooralsnog) uit het POVI gehaald en de andere aangewezen gebieden zijn niet in eigendom van de gemeente en qua omvang zodanig dat men er weinig mee kan. Men is in overleg met de gemeente Gangelt over koop danwel adoptie van windmolens. De ontbrekende schakel in deze is Tened. M.b.t. de motie inzake drempels merkt spreker op dat deze bij nieuwe projecten conform de richtlijnen gerealiseerd worden. Een apart raadsvoorstel voor aanpassing van de bestaande drempels volgt incl. kostenplaatje.

Burgemeester Geurts merkt op dat de inzet van straatcoaches ontzettend goed werkt. Straatcoaches zijn een middel tussen de BOA/politie en de jeugd. Indien nodig kan er snel opgeschaald worden. Hij erkent dat hij dit in het proces slimmer had moeten aanpakken; er was een evaluatie beloofd maar hij wil de ambtelijke capaciteit efficiënt inzetten. Hij is bereid om een brief te sturen, maar wil afzien van een extra evaluatie. Oproep is om dit project niet stop te zetten, zeker ook in aanloop naar de jaarwisseling. In de kern Nuth wordt veel gedaan op allerlei fronten. M.b.t. het quick respons team wijst spreker op de impact op de organisatie. Een stevigere inzet van het Bibop instrumentarium bij zorginstellingen onderschrijft spreker, maar dit moet dan wel goed verankerd worden. M.b.t. de toeristenbelasting stelt hij voor om een voorstel uit te werken waarmee deze belasting bijvoorbeeld voor 4 jaar wordt vastgesteld. Spreker is altijd scherp op de ambtelijke organisatie en vernieuwing hierin. M.b.t. het beleid rondom vuurwerk wil hij de ontwikkeling van het landelijk beleid afwachten en bij een nieuw initiatief vanuit de burgerij het gesprek aangaan.

Tweede termijn

De voorzitter duidt namens het college de moties:

1. Motie leegstandsverordening: wordt ondersteunt door het college
2. Motie inzake quick respons team: verzoek om aan te houden i.v.m. beleid groenvoorziening. En vervolgens incorporeren in beleid
3. Motie inzake pilot groenvoorziening: verzoek om dit breder te trekken i.r.t. participatiewet
4. Motie inzake verkeersdrempel: wordt ondersteunt door college, maar via een praktische benadering opgepakt
5. Motie inzake zwerfafval: college wil dit in pilot vorm oppakken
6. Motie inzake beleid cultureel erfgoed: college ondersteunt de motie

7. Motie inzake leefbaarheidsfonds: wordt in de huidige vorm ontraden. Een voorstel volgt, echter december is te vroeg.
8. Motie inzake buurtbatterij: wordt reeds uitgevoerd/voorbereid
9. Motie inzake verkeerswerkzaamheden: wordt Parkstadbreed opgepakt.

Fractie GroenLinks geeft aan de motie pilot inzet inwoners Azc bij groenvoorziening is verbreed naar gemeentelijke voorzieningen. Daarnaast worden de bullits 1 en 2 omgedraaid. Spreker vraagt terugkoppeling van de afspraken met Parkstad rondom de afstemming wegwerkzaamheden. M.b.t. schuldpreventie vraagt men of er wordt deelgenomen aan het schuldhulpmaatje Parkstad. Goed om te horen dat de straatcoaches zoveel mogelijk zichtbaar zijn in Beekdaelen en de koppeling met de BOA's wordt gemaakt. Het stoppen van dit project was niet de intentie van GroenLinks. Tenslotte vraagt spreker een bevestiging van het feit dat er iets gebeurt op het gebied van energiearmoede.

Fractie Beekdaelen Lokaal vindt het goed om te vernemen dat dit college "Glas-half-leeg"-denkers zijn en dat er grip is op het sociaal domein. Er moet met elkaar, maar ook met de Inwoner verder naar verbetering gezocht worden. Data-gedreven werken vindt spreker van groot belang en dit biedt veel kansen. Data kan immers helpen om betere beslissingen te nemen, omdat men alle opties beter overziet en op basis van feiten te kan afwegen. Wat Sport- en Beweegbeleid betreft is men blij om de ambities van het college te vernemen. Sporten en Bewegen zowel fysiek als mentaal gezond en bevordert een gezonde maatschappij. Armoede en schulden kunnen lijden tot stress en hiermee ook problemen voor de gezondheid en dit tast onze gezonde maatschappij aan. Men is blij om te vernemen dat het college kijkt naar de onderzoeken rondom het schuldenvrij maken van inwoners en hoopt dat het college dit ook oppakt als de resultaten positief zijn. Iedere investering aan de voorkant bespaart kosten aan de achterkant. Het amendement zou BL graag mede indienen. Men acht dit als een verstandige keuze richting de toekomst om ervoor te kunnen blijven zorgen dat de stijgingen beperkt blijven. Spreker is verheugd dat het college de motie rondom de leegstandsverordening omarmt. Begrip is er rondom de opmerkingen over het Quick Response Team. Beekdaelen Lokaal wil de inwoners serieus nemen in hun ergernissen. Omgevallen hekken, afgewaaiide takken, etc. zijn geen noodsituaties, maar dienen wel daadkrachtig opgepakt te worden. Als het college kan toezeggen dat zij met deze strekking aan de slag is/gaat, zal men de motie aanhouden. De motie Pilot Groenvoorziening vindt spreker sympathiek en sluit feilloos aan op de visie op participatie. Wel zou men deze motie graag groter willen. De motie rondom het zwerfafval vormt een belangrijke aanvulling op het huidige beleid. DE motie Cultureel Erfgoed kan men steunen. Wat betreft de motie rondom het Leefbaarheidsfonds is spreker van mening dat de punten dus al voldoende helder zijn aangegeven en vertrouwt men erop dat de uitvoering op een goede manier plaatsvindt. Duurzaamheid is een integraal topic dat van belang is. De oproep in de motie Pilot Buurtbatterij binnen een integraal plan moeten vallen. Men is blij te vernemen dat het college voortvarend en integraal met de werkzaamheden omgaat en blijft omgaan. Er zijn nog genoeg kansen voor Beekdaelen, maar alles staat of valt met zwarte cijfers op deze begroting.

Fractie VVD betreurt het dat de opmerkingen aangaande centrum Nuth door de portefeuillehouder als flauw ervaren werden. De VVD wilde steun uitspreken voor versterking van de handhaving. Men is blij met de toezegging dat voor Parc de Oirsprong een separaat raadsvoorstel volgt. Als reactie op de opmerkingen van de wethouder rondom participatie bij verkeersaspecten, merkt spreker op dat er toch altijd veel mensen op bijeenkomsten zijn met vragen, bezwaren e.d. Het amendement wordt mede door de VVD ingediend. Men kan ook instemmen met de leegstandsverordening en wacht de aangepaste tekst van de motie pilot groenonderhoud af. De motie verkeersdrempels wordt mede ingediend door de VVD. Moties zwerfafval en klein cultureel erfgoed kunnen op steun rekenen. VVD heeft vertrouwen in het college v.w.b. leefbaarheidsfonds.

De moties pilot buurtbatterij en verkeerswerkzaamheden zijn, op basis van de reactie cq de uitleg van het college naar mening van de VVD overbodig. De eerder aangehouden motie dierenpark Nierhoven wordt ingetrokken omdat de situatie naar tevredenheid is opgelost.

Fractie Vernieuwingsgroep gaat in op het Awacs-dossier en vraagt uitgaande van de berichtgeving in de krant wat de toekomst brengt. Spreker vraagt de portefeuillehouder om zich in het bestuurlijk overleg hard te maken en aan te geven dat Beekdaelen nooit akkoord zal gaan met een tweede baan. Daarnaast is de vraag of er modernere toestellen komen nu de USA aangeeft eerder voor ontwikkelingen in/waarneming vanuit de ruimte te gaan dan bij te dragen aan de toestellen. Wie beslist daarnaast over de inzet van middelen uit het leefbaarheidsfonds en waar is het fonds precies voor bedoeld? De raad heeft immers het budgetrecht. Spreker vraagt de toezegging dat bij projecten de drie in de motie genoemde punten beantwoord worden. M.b.t. de gewasbescherming vraagt spreker om antwoord te geven op de in eerste termijn gestelde vraag hoe de burgers geïnformeerd worden om zo hun bezorgdheid weg te nemen. De vraag is of de subsidie voor suïcidepreventie voldoende is om deze taak goed uit te kunnen voeren. De portefeuillehouder geeft verder in de beantwoording niet aan waarom hij de raad passeert door niet met een raadsvoorstel inzake straatcoaches te komen. In de organisatie is niet bekend dat er budget voor het onderhoud van klein cultureel erfgoed is. Daarnaast gaat spreker in op de inzet van 300.000 en de toegezegde verbindingen Brakkendergats, Putterpad en Naemse Steen en de doelstelling energietransitie. Verder roept men op tot concrete acties op het gebied van duurzaamheid.

Fractie Kollée-Rijkx verwijst naar een recente onderzoeksvraag en onduidelijkheden waar het geld naar toe gaat en vraagt om in toekomstige gevallen om een stip op de horizon zodat de onderzoeksvraag beter te plaatsen is. Bij de aanneming van het raadsvoorstel rondom Kompas eerder dit jaar was de afspraak dat in december een voorstel in de raad zou liggen. Dit blijkt nu niet te (gaan) lukken. M.b.t. bedrijventerrein de Reuken is het goed om eens te kijken naar de afspraken die daar gemaakt zijn. M.b.t. de motie cultureel erfgoed merkt spreker op dat in de praktijk een gemeente aan de voorkant vaak niet betrokken is bij plaatsing van gedenksteden en/of weghuizen. Een goede regeling is van belang en is wat spreker betreft een goede zaak. T.a.v. de motie leefbaarheidsfonds is helderheid over de focus van belang. T.a.v. het amendement is de fractie van mening dat kostendekkendheid altijd het uitgangspunt is geweest, evenals het principe 'de vervuiler betaalt'. Dit wordt met het amendement losgelaten. M.b.t. de motie verkeersdrempels is de vraag of de opmerking inzake de richtlijnen klopt en wat dit betekent m.b.t. het regelen via fixy meldingen.

Fractie CDA wijst op het amendement en de keuze om hiermee de totale lasten voor de burger iets omlaag te brengen door gelden uit de algemene pot toe te voegen aan de voorziening. Spreker is blij met de toezegging inzake centrumplan Schinnen. De aanpassing van de wegen blijft daarmee nog even liggen en zou wellicht integraal opgepakt en opgewaardeerd worden. Datagedreven werken vormt een werkvorm waar veel uit te halen valt, zeker ook rondom AI. Organisatorisch gaat het steeds beter en worden stappen gezet. CDA is blij als er in de dorpen gebouwd wordt en er kinderen bij komen. Deze moeten dan ook binnen de eigen kern naar school kunnen en niet moeten uitwaaien naar verschillende omliggende scholen. Dat is ook noodzakelijk om sociale cohesie te creëren. Het is goed dat er binnenkort een bijeenkomst rondom de huisvestingsverordening wordt georganiseerd. Spreker vraagt om de communicatie rondom armoede ook te richten op verborgen armoede. Hij is blij met de opmerkingen rondom fixi; een quick respons team lijkt een brug te ver, maar een fatsoenlijke reactie richting melder is wel van belang. De wethouder gaf aan dat er geen draagvlak vanuit de buurt was voor de kastelenroute. T.a.v. burgerparticipatie is het goed om, gezien de diversiteit in projecten, steeds een keuze te maken voor de omvang van de participatie. M.b.t. het leefbaarheidsfonds heeft men vertrouwen erin dat het college de raad hierin meeneemt.

CDA roept op om kernen waar mogelijk verkeersluw te maken en drempels op basis van standaarden aan te leggen cq. aan te passen.

Fractie D66 ervaart een definitieverschil op het gebied van duurzaamheid. Hierover zal op een ander moment verder gesproken worden. Spreker vraagt nogmaals hoe het college het belang van de woningzoekende wil gaan verankeren in het beleid en de visie t.o.v. de huisvesting van arbeidsmigranten en of men dit mee wil nemen in de woningbouwopgave. Moties inzake pilot buurtbatterij en verkeerswerkzaamheden lijken vergaander dan hetgeen het college gaat doen.

Fractie PvdA vindt het een kwalijke zaak dat de medewerkers van Kompas zo lang in onzekerheid zitten en spreekt de hoop uit op een versnelling van het proces. M.b.t. het amendement is men van mening dat hiermee een claim wordt gelegd op een verwacht overschot. Het jaar 2028, waar de middelen nu voor worden ingezet, is best ver vooruit. De herziening van het afvalstoffenbeleid lijkt eerder een geschikt moment om het daarover te hebben. Aanpassing van de drempels gaat volgens de wethouder veel geld kosten en zo lang dit niet inzichtelijk is vormt dit een groot risico. De raad is niet geïnformeerd over de pilot buurtbatterij, de subsidieaanvraag loopt nog; spreker ziet de motie als steun in de rug voor de wethouder. Er zijn systemen waar partijen werkzaamheden (kunnen) invoeren. Het systeem moet dan ook daadwerkelijk gebruikt worden voor afstemming van werkzaamheden. M.b.t. de toeristenbelasting doet spreker de suggestie om de toeristenbelasting vast te stellen als % van de overnachtingsprijs om daarmee Beekdaelen betaalbaar te houden voor iedereen.

Wethouder Janssen zegt toe ontwikkelingen en voorbereidingskredieten meer van een specificatie te voorzien. De post afvalstoffenheffing is begrotingstechnisch gezien kostendekkend. Men tracht de kostenstijging te dempen door eigen geld in te zetten. De 3,2 miljoen die naar verwachting overblijft lijkt een ruim voldoende marge. Spreker neemt de opmerking van het CDA t.a.v. kinderen en scholen. Streven is dat kinderen in de eigen kern naar school kunnen en hij zal bij de schoolbesturen aandacht vragen voor de verwachte ontwikkeling van het aantal kinderen. Een beoordeling aangaande gewasbescherming is niet te geven; spreker kan de zorgen niet wegnemen, maar is wel bereid de voorlichting richting burgers op te pakken. Het toezicht ligt bij de VWA.

Wethouder Reijnders zal de situatie bij bedrijventerrein de Reuken en eventuele wisseling van bedrijven laten nakijken. Verankering t.a.v. woningzoekenden kan beleidsmatig en/of administratief. Dit laatste gebeurt al via een systeem bij corporaties. Beleidsmatig kunnen de huisvestingsverordening en de urgentieregeling hier een instrument voor vormen.

Wethouder Quadvlieg wil op het gebied van schuldhulppreventie maatwerk leveren en wijst op instrumenten als vroegsignalering en de doorbraakmethode. Het schuldhulpmaatje was nog niet bekend, maar spreker is bereid dit verder te onderzoeken. Suïcidepreventie is pas vanaf 1 januari 2026 een taak van de gemeente en resultaten moeten worden afgewacht. Het is dan ook te vroeg om aan te geven of het budget volstaat. T.a.v. Kompas is om diverse redenen vertraging ontstaan: bestuurswissel, werving die meer tijd kost dan verwacht, onderzoeksvragen die aangepast moesten worden en de uitvraag bij/reactie van Simpelveld en Voerendaal kostte tijd. Spreker doet haar best om dit z.s.m. vlot te trekken. Er is geen sprake van dat er onrust heerst onder medewerkers. Zij zijn op de hoogte gesteld door de directie en er zijn geen signalen dat er nu onrust heerst. M.b.t. verborgen armoede geeft spreker aan dat het moeilijk is om achter de voordeur te komen, maar dat zij aandacht heeft en houdt hiervoor.

Wethouder v.d. Laar zou de motie inzake de pilot groenvoorziening graag breder trekken tot de participatiewet en wellicht ook zorg. De mogelijkheden zouden onderzocht moeten worden. M.b.t. groen is sprake van een lopend contract tot eind 2027. Mensen die nu in social return zitten zullen niet worden uitgezet op het moment dat de gemeente het groen zelf gaat uitvoeren. Er zijn dan meer mensen nodig en er zal gezocht worden of e.e.a. in combinatie ingericht kan worden. Op korte termijn, binnen 6 maanden, zal een duurzaamheidsvisie aangeboden worden. M.b.t. verkeer worden inwoners meegenomen in projecten en plannen en serieus genomen. Het is echter nooit mogelijk om iedereen tevreden te stellen. M.b.t. Awacs merkt spreker op dat het niet zeker is of de 2^e landingsbaan er komt; dit is enkel als suggestie geopperd. M.b.t. de Naemse Steen wordt gekeken naar een koppeling met de Nuinhofwijk. Rondom de reconstructie van de wegen in Schinnen (en Oirsbeek-Amstenrade) wordt in overleg met de hulpdiensten en in overleg met de burgers gezien wat mogelijk is. Weg- en bermkruisen etc. worden in beeld gebracht en gezien wordt wat qua onderhoud binnen het budget mogelijk is. Er zijn niet veel fixi meldingen over drempels, enkel beperkt t.a.v. de drempel bij Steakhouse Leon in Amstenrade. T.a.v. afval merkt spreker op dat de pakkans laag is en laag blijft. Hij zal info opvragen m.b.t. de pilot in Leudal. M.b.t. de kastelenroute is het van belang om draagvlak te creëren bij burgers en omwonenden. Het Putterpad zal spreker op korte termijn proberen vlot te trekken. In 2024 is een pilot carport solar system gedraaid Impuls heeft de lead gepakt in duurzaamheidsinitiatieven en Europese subsidie is aangevraagd. De pilot betreft een pilot inclusief buurtbatterij.

Burgemeester Geurts merkt op dat de plannen rondom Awacs nog niet bekend zijn. Ook nu al wordt het proces nauwgezet gevolgd, maar men kan pas handelen op basis van echte informatie. Op het moment dat de ontwikkelingen nadelig zijn voor Beekdaelen zal men hier tegen ageren. De motie inzake het leefbaarheidsfonds kan spreker volgen, maar dit is praktisch gezien niet meer mogelijk in december. Er zullen spelregels opgezet moeten worden over de inzet van de middelen rekening houdend met de spelregels die het rijk heeft opgezet. Een voorstel zal in januari volgen. Het is praktisch gezien niet mogelijk om een team op te zetten dat snel naar buiten gaat a la motie quick respons team. Wel is het voornemen om de openbare ruimte meer in-house te gaan doen. Daarnaast wordt gekeken of er per kern een budget vrij gemaakt kan worden voor kleine zaken; dat beleid wordt nu gemaakt. M.b.t. de klachten in Nuth merkt spreker op dat de jeugdoverlast is afgenomen. Het aantal verwarde personen is stabiel hoog. Dit is met name veroorzaakt door de landelijke bezuiniging op dit segment als gevolg waarvan het steeds lastiger wordt om een gepaste aanbieding aan deze groep te doen. Spreker kan gebruik maken van 4 BOA's, een aantal straatcoaches, dorpscoördinatoren en politie. Dit systeem werkt goed, maar is ook kwetsbaar vanwege de noodzaak om te werken in teams. Met 4 BOA's kan men de taken aan, maar met veel nieuwe pilots en/of taken wordt dit lastig. Een pilot zwerfafval is prima en spreker is bereid hieromtrent afspraken te maken.

De voorzitter brengt het amendement in stemming: PvdA en GroenLinks stemmen tegen. Overige partijen stemmen voor. Het amendement is AANGENOMEN.

De raad gaat zonder hoofdelijke stemming unaniem AKKOORD met het geamendeerde voorstel.

Stemming over de moties.

1. Motie leegstandsverordening: unaniem aangenomen
2. Motie inzake quick respons team: aangehouden op basis van toezegging
3. Motie inzake pilot groenvoorziening: aangehouden op basis van toezegging
4. Motie inzake verkeersdrempel: unaniem aangenomen
5. Motie inzake zwerfafval: unaniem aangenomen

6. Motie inzake beleid cultureel erfgoed: unaniem aangenomen
7. Motie inzake leefbaarheidsfonds: aangehouden
8. Motie inzake buurtbatterij: verworpen. D66, PvdA en GL stemmen voor, CDA, VG, BL, Kollée-Rijkx en VVD stemmen tegen
9. Motie inzake verkeerswerkzaamheden: verworpen. D66, PvdA en GL stemmen voor, CDA, VG, BL, Kollée-Rijkx en VVD stemmen tegen

5. Belastingverordening

5.1 Voorstel inzake verordening afvalstoffenheffing 2026

De raad gaat zonder hoofdelijke stemming unaniem AKKOORD met het voorstel.

5.2 Voorstel inzake verordening rioolheffing 2026

De raad gaat zonder hoofdelijke stemming unaniem AKKOORD met het voorstel.

5.3 Voorstel inzake legesverordening 2026

De raad gaat zonder hoofdelijke stemming unaniem AKKOORD met het voorstel.

5.4 Voorstel inzake verordening OZB 2026

De raad gaat zonder hoofdelijke stemming unaniem AKKOORD met het voorstel.

5.5 Voorstel inzake verordening kwijschelding gemeentelijke belastingen 2026

De raad gaat zonder hoofdelijke stemming unaniem AKKOORD met het voorstel.

5.6 Voorstel inzake verordening toeristenbelasting 2026

De raad gaat zonder hoofdelijke stemming unaniem AKKOORD met het voorstel.

5.7 Voorstel inzake verordening lijkbezorgingsrechten 2026

De raad gaat zonder hoofdelijke stemming unaniem AKKOORD met het voorstel.

6. Vaststellen lijst ingekomen stukken

De lijst van ingekomen stukken wordt vastgesteld.

7. Voorstel inzake toestemming voorgenomen toetreding gemeente Gulpen-Wittem tot Solido

De raad gaat zonder hoofdelijke stemming unaniem AKKOORD met het voorstel.

8. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering om 21.15 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de Raad van de gemeente Beekdaelen op 16 december 2025.

De griffier,

De voorzitter,

Mevr. B.W.E. van der Wijst-Tripels

Dhr. ing. E. Geurts

Toezeggingen raadsvergadering 13 november 2025

Ag. Pt.	Toegezegd door	Toezegging
Begroting	weth. Quadvlieg	Betere communicatie over armoedebeloid
		Apart raadsvoorstel rondom Parc de Oirsprong in Q1 2026
	Weth. V.d. Laar	Onderzoek naar inrichting Quick Respons Team
		Een raadsvoorstel voor aanpassing van de bestaande drempels volgt.
		Op korte termijn, binnen 6 maanden, zal een duurzaamheidsvisie aangeboden worden.
	Weth. Janssen	Ontwikkelingen en voorbereidingskredieten worden meer van een specificatie voorzien.
	Burg. Geurts	Leefbaarheidsfonds: Er zullen spelregels opgezet worden over de inzet van de middelen rekening houdend met de spelregels die het rijk heeft opgezet. Een voorstel zal in januari volgen.